

KOMENTÁŘ

18. 2. 2022

Zemědělství v Olomouckém kraji podle Integrovaného šetření 2020

Výsledky pravidelného plošného šetření v zemědělství z roku 2020 ukázaly na snižující se počet zemědělských subjektů, úbytek výměry orné půdy a na další změny v zemědělství. Průměrná velikost obhospodařované půdy zemědělských subjektů z Olomouckého kraje se navýšila na 158 ha.

Podle výsledků Integrovaného šetření v zemědělství 2020 splňovalo v Olomouckém kraji stanovené prahové hodnoty pro zařazení do šetření¹⁾ celkem 1 481 zemědělských subjektů. Ve srovnání s výsledky ze šetření konaného v roce 2000 přepočtenými podle stejných prahových hodnot se jejich počet snížil o více než jednu čtvrtinu (o 27,1 %). Podle právní formy převažovaly subjekty fyzických osob, kterých bylo celkem 1 220. Během 20 let se jejich počet snížil o jednu třetinu (o 33,8 % méně). Opačný vývoj zaznamenaly podniky právnických osob, jejichž počet se zvýšil na 261 (o 38,8 % více). Mezi právnickými osobami bylo evidováno 153 společností s ručením omezeným, 51 družstev a 44 akciových společností.

Zemědělské subjekty, obhospodařovaná zemědělská půda a pracující v zemědělství v Olomouckém kraji v roce 2000 a 2020 (stav k 30. 9.)

Zdroj: Agrocensus 2000 a Integrované šetření v zemědělství 2020

	2000	Podíl na ČR (%)	2020	Podíl na ČR (%)	Index 2020/2000 (%)
Zemědělské subjekty celkem	2 032	5,2	1 481	5,1	72,9
fyzické osoby	1 844	5,1	1 220	4,9	66,2
právnické osoby	188	6,5	261	6,1	138,8
Obhospodařovaná zemědělská půda (ha)	243 822	6,7	234 070	6,7	96,0
z toho vlastní (%)	6,7 ¹⁾	8,0	24,1 ¹⁾	27,3	.
orná půda	195 435	7,1	171 210	6,9	87,6
trvalé travní porosty	45 383	5,5	60 667	6,2	133,7
ovocné sady	1 869	8,3	1 311	8,0	70,1
Průměrná výměra (ha)	120 ¹⁾	93	158 ¹⁾	121	131,7
Ekologicky obhospodařovaná zemědělská půda (ha)	15 625	11,8	37 139	7,0	237,7
Pracující v zemědělství pravidelně zaměstnaní (fyzické osoby)	14 309	7,1	8 222	6,6	57,5

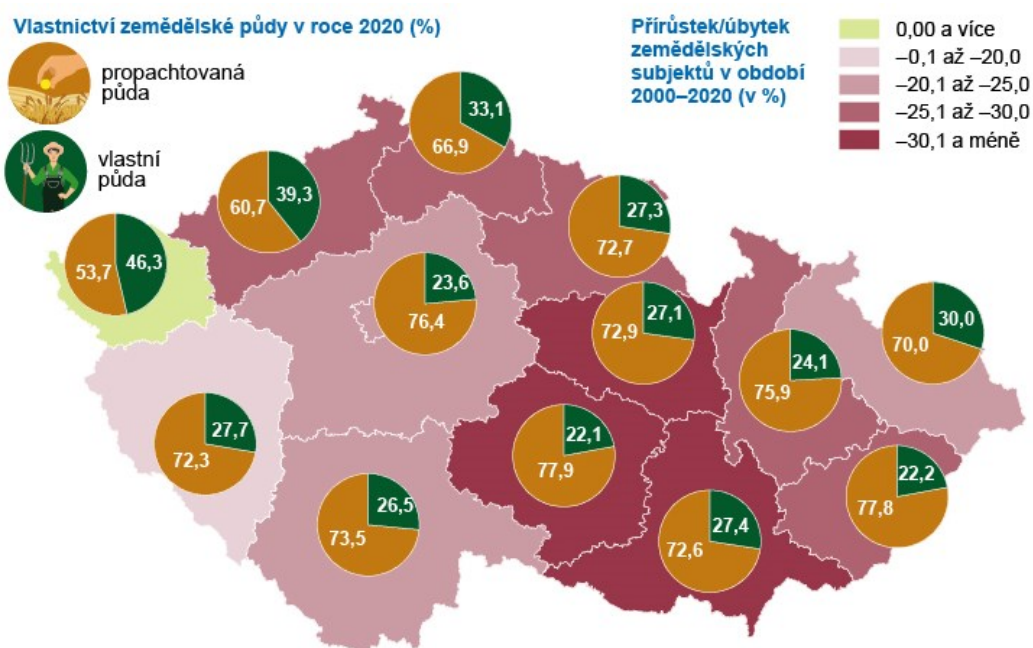
¹⁾ údaj za ČR

Šetřené zemědělské podniky v kraji obhospodařovaly 234,1 tis. ha zemědělské půdy. Z celkové výměry obhospodařované zemědělské půdy v republice zaujímaly 6,7 %. Oproti výsledkům zjištěným v roce 2000 poklesla výměra obhospodařované půdy o 9,8 tis. ha. Průměrná výměra zemědělského subjektu se v roce 2020 zvětšila na 158 ha, tj. o 38 ha více než v roce 2000. Byla také větší než průměrná velikost za celou ČR, která činila 121 ha. Subjekty fyzických osob hospodařily na čtvrtině uvedené zemědělské půdy (58,8 tis. ha, tj. 25,1 %), většinu

KOMENTÁŘ

obhospodařovaly podniky právnických osob (175,3 tis. ha, tj. 74,9 %). Tomu odpovídala i průměrná výměra obhospodařované zemědělské půdy, která u subjektů fyzických osob dosáhla 48 ha (v ČR 42 ha), a u subjektů právnických osob to bylo 672 ha (v ČR 575 ha).

Stejně jako ve výsledcích za celou ČR, také v Olomouckém kraji se projevila změna ve vlastnických vztazích k půdě. Zatímco v roce 2000 zemědělské subjekty z kraje hospodařily především na pronajaté půdě (93,3 %), v roce 2020 už vlastnily 24,1 % obhospodařované zemědělské půdy. Subjektům fyzických osob patřila téměř polovina z jejich obhospodařované půdy (48,8 %), subjektům právnických osob pak 15,8 %.

Zvýšil se podíl ekologicky obhospodařované zemědělské půdy z 6,4 % v roce 2000 na 15,9 % v roce 2020. Celkem se jednalo o 37,1 tis. ha ekologicky obhospodařované zemědělské půdy v Olomouckém kraji. Podle výsledků šetření v kraji fungovalo 266 zemědělských subjektů v ekologickém zemědělství, z toho 204 fyzických osob obdělávalo 14,2 tis. ha a 62 právnických osob pak 23,0 tis. ha zemědělské půdy.

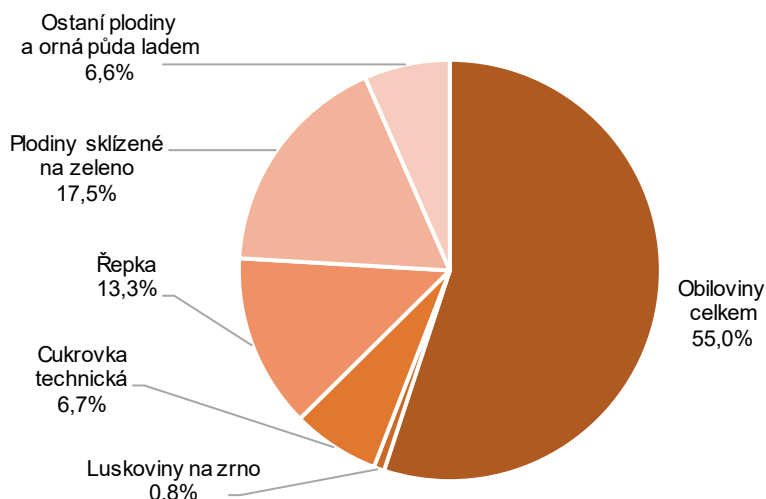
Změnila se také struktura obhospodařované zemědělské půdy. Výrazně se zmenšila rozloha orné půdy. Za 20 let poklesla její výměra o 24,2 tis. ha a v roce 2020 tvořila 73,1 % z obhospodařované zemědělské půdy, kdežto v roce 2000 to bylo 80,2 %. O 15,3 tis. ha se zvýšila výměra trvalých travních porostů, které zabíraly čtvrtinu z obhospodařované půdy (25,9 %), zatímco v roce 2000 to bylo 18,6 %. Poklesla výměra ovocných sadů, kterých bylo zjištěno 1,3 tis. ha. Dále bylo v kraji evidováno 655 ha chmelnic, 2,5 ha vinic a dalších 224 ha ostatních kultur.

Z pohledu pěstovaných plodin zabíraly v kraji více než polovinu orné půdy nadále obiloviny, z nichž polovina byla oseta pšenicí a na dalších 39,0 % ječmenem. Téměř pětina orné půdy využívané k pěstování cukrovky technické v ČR se nacházela v Olomouckém kraji (19,3 %).

KOMENTÁŘ

V kraji měl významné zastoupení také mák (12,9 % z celkové rozlohy máku v ČR). Více než polovinu z ploch plodin sklizených na zeleno tvořila v roce 2020 kukuřice na zeleno a na siláž.

Využití orné půdy v Olomouckém kraji v roce 2020

V Olomouckém kraji bylo při šetření zjištěno 88,3 tis. kusů skotu, z nichž 78,2 % bylo chováno v podnicích právnických osob. Dále byl evidován chov 81,8 tis. kusů prasat, z 94,6 % chovaných ve firmách právnických osob. Také naprostou většinu ze zjištěných 534,4 tis. kusů drůbeže zajišťoval chov u právnických osob (97,5 %). Naproti tomu chov 7,1 tis. ovcí a 1,2 tis. koz převažoval u subjektů fyzických osob (z 81,6 %, resp. 84,6 %).

Pracující v zemědělství v Olomouckém kraji (za období říjen 2019 až září 2020)

Zdroj: Integrované šetření v zemědělství 2020

	Pracující	v tom v subjektech		Pracující	v tom v subjektech	
		fyzických osob	právnických osob		fyzických osob	právnických osob
	ve fyzických osobách			přepočtení na plně zaměstnané		
Pracující celkem	12 639	3 035	9 604	6 660	1 485	5 176
v tom:						
přímo zaměstnaní podnikem	12 435	3 003	9 432	6 601	1 474	5 127
pravidelně zaměstnaní	8 222	2 675	5 547	6 255	1 433	4 823
v tom:						
majitel	1 220	1 220	x	766	766	x
pracující majitelé	204	x	204	138	x	138
členové rodiny majitele	1 122	1 122	x	371	371	x
zaměstnanci	5 676	333	5 343	4 981	297	4 685
nepravidelně zaměstnaní						
pracující na dohodu ¹⁾	4 213	328	3 885	346	41	305
nepřímo zaměstnaní podnikem ²⁾	204	32	172	59	11	48

¹⁾ osoby pracující na dohodu o provedení práce nebo dohodu o pracovní činnosti

²⁾ osoby samostatně výdělečně činné a osoby přidělené agenturou práce

KOMENTÁŘ

V zemědělských subjektech bylo v období říjen 2019 až září 2020 pravidelně zaměstnáno 8 222 osob, což bylo o 6 tisíc méně než v době šetření v roce 2000 (pokles o 42,5 %). Mimo tyto zaměstnané byly další osoby zaměstnávány nepravidelně např. na základě uzavřených dohod o provedení práce nebo dohod o pracovní činnosti. Celkem v šetřených subjektech v Olomouckém kraji pracovalo 12 639 fyzických osob, což se po přepočtu na plně zaměstnané rovnalo 6 660 pracujícím.

Další informace a metodické vysvětlení naleznete v publikaci [Integrované šetření v zemědělství – regiony - 2020](#).

Kontakt:

Jarmila Benešová
Oddělení informačních služeb
Tel.: 585 731 516
E-mail: jarmila.benesova@czso.cz

¹⁾ Prahové hodnoty zjišťování:

5 ha obhospodařované zemědělské půdy vlastní nebo pronajaté, nebo 2 ha orné půdy, nebo 0,5 ha brambor, nebo 0,5 ha zeleniny a jahod, nebo součtová plocha aromatických, léčivých a kořeninových rostlin, květin a okrasných rostlin, osiva a sadby, školek od výměry 2 000 m², nebo součtová plocha ovocných sadů a ostatních trvalých kultur od výměry 3 000 m², nebo 1 000 m² vinic, nebo 100 m² zakrytých ploch, nebo 100 m² pěstovaných hub, nebo 1,7 dobytčí jednotky.